

podvodu a sice zločinu podvodu podle §§ 197, 200 tr. zák., ježto vzhledem ku zjištěné ceně zboží 5626 Kč, k výši předlužení 55.000 Kč, a k okolnosti, že, jak řízení vyrovnávací tak i úpadek byly zastaveny, a to úpadek pro nedostatek jmění na krytí nákladů řízení, jest na biledni, že by zamýšlená a způsobená škoda ostatních věřitelů byla převyšovala celkem 200 Kč. Navrhoval-li stěžovatel, byť i bez úspěchu, věřiteli H-ovi, by sepsal a zaslal dotyčnou notu nesprávného obsahu za zmíněným účelem, dlužno v tom spatřovati nedokonané svádění k pomáhání při spáchání zločinu podvodu ve smyslu §§ 9, 5, 197, 200 tr. zák. Tomu nebrání ani první ani druhý odstavec Šu 485 tr. zák., jelikož ustanovení ta vztahují se jen na ony případy nadržování věřiteli, ve kterých nebylo použito prostředků šálivých. Jelikož podle toho by bylo bývalo podřaditi čin stěžovateli za vinu kladený mnohem přísnějšímu ustanovení než §§ 8, 485 tr. zák., nemůže býti řeči o tom, že napadeným výrokem byl porušen zákon v neprospěch obžalovaného. Není tu tedy první podmínky pro úspěch zmateční stížnosti obžalovaného, takže ji bylo zavrhnouti.

Čís. 1908.

Neschopným k placení ve smyslu Šu 486 čís. 1 tr. zák. není ještě dlužník, jenž nemá pohotově dostatečných prostředků k okamžitému zaplacení všech dluhů, nýbrž jen dlužník, jenž nemůže své dluhy zaplatiti ani v »přiměřené době«.

Kterou dobu dlužno považovati za přiměřenou, třeba posuzovati podle pravidel řádného hospodaření; jest přihlížeti k zvláštním hospodářským poměrům toho kterého dlužníka.

Přiměřenost doby k zaplacení dluhů u dlužníka — státního zaměstnance.

(Rozh. ze dne 27. února 1925, Zm II 546/24).

Nejvyšší soud jako soud zrušovací vyhověl po ústním líčení zmateční stížnosti obžalovaného do rozsudku krajského soudu v Mor. Ostravě ze dne 7. října 1924, jímž byl stěžovatel uznán vinným přečinem úpadku z nedbalosti podle Šu 486 čís. 1 tr. zák., zrušil napadený rozsudek a vrátil věc nalézacímu soudu, by ji znovu projednal a rozhodl.

Důvod y:

Zmateční stížnost napadá rozsudek nalézacího soudu číselně z důvodů zmatečnosti podle čís. 5 a 9 a) Šu 281 tr. ř., věcně však uplatňuje pouze důvod zmatečnosti podle čís. 9 a), ježto veškeré její vývody vrcholí v námitce, že nalézací soud co do pojmu neschopnosti k placení nesprávně vyložil zákon. Zmateční stížnosti nelze upřiti oprávnění. Obžalovanému klade se za vinu, že z nedbalosti přivodil si neschopnost k placení zvláště tím, že činil přílišná vydání a lehkomyšlně užíval úvěru, jakož i že část svého majetku promarnil, čímž prý se dopustil přečinu úpadku z nedbalosti podle Šu 486 čís. 1 tr. zák. Stížností napadený výrok o neschopnosti stěžovatele ku placení jest v rozhodovacích dů-

vodech nalézacího soudu opodstatněn skutečnostmi, že stěžovatel učinil v roce 1922 a 1923 dluhy úhrnem 18.000 Kč, že měl v roce 1922 čistý plat 25.054 Kč a v roce 1923 20.238 Kč a má pojistku v odkupní ceně 385 Kč. Stížnost namítá právem, že pojem neschopnosti k placení těmito skutečnostmi naplněn není. Neschopnosti k placení dlužno rozuměti takový stav dlužníka, že není s to, by veškeré své věřitelé uspokojil úplně ve lhůtě, přiměřené zásadám poctivého hospodaření. Za neschopna k placení nelze tedy pokládati dlužníka již proto, že nemá pohotově dostatečných prostředků k okamžitému zaplacení všech dluhů, nýbrž jen takového dlužníka, který ani v přiměřené době dluhy své zapraviti nemůže. Kterou dobu však považovati jest za přiměřenou, nutno posuzovati podle pravidel řádného hospodaření. Co do přiměřenosti doby k zaplacení dluhů nelze proto užiti pravidla, platícího pro všechny dlužníky bez výjimky stejně, nýbrž dlužno přihlížeti ku zvláštním hospodářským poměrům toho kterého dlužníka.

Dle zjištění rozsudku jest obžalovaný vrchním soudním oficiálem, který v rozhodné době a to v roce 1922 pobíral čistý plat 25.054 Kč a v roce 1923 20.238 Kč. Jest všeobecně známo, že většina státních zaměstnanců kromě svých nepatrných služebních požitků pravidelně nemá jiných příjmů a jmění. Kdo půjčuje státnímu zaměstnanci, obzvláště, je-li to větší peníz, musí proto pravidelně počítati a také skutečně počítá s tím, že se mu dostane zaplacení zapůjčeného peníze pouze ve splátkách, rozdělených na delší dobu, obzvláště když dlužník — jak tomu je i v tomto případě — jsa ženatým a otcem, musí se starati též o manželku a děti. Již z této úvahy vychází, že u státního zaměstnance doba, již co do zaplacení dluhů považovati jest za přiměřenou, jest mnohem delší než u dlužníka, jsoucího v lepším finančním postavení, nebo než u dlužníka, u kterého lze následkem určitých konjunkturálních dob v obchodě (vánoce, sezona lázeňská a pod.) očekávati větší příjmy a výdělky v určitou dobu. U takových dlužníků lze podle pravidel řádného hospodářství očekávati zaplacení případných dluhů v době kratší. K tomu pak přistupuje ta okolnost, že (jak se obžalovaný hájí) z části šlo i o zápůjčky, jež obžalovanému byly poskytnuty z ochoty, ohledně nichž obžalovaný mohl důvodně předpokládati, že dotyční věřitelé na zaplacení těchto dluhů naléhati nebudou. Okolnost ta jest však závažná proto, poněvadž přiměřenost doby zaplacení dluhů nemusí býti pro všechny dluhy stejná; stačí po případě, je-li dlužník s to, by zapravil prozatím aspoň část svých dluhů a po jejich zaplacení dluhy ostatní, předpokládajíc ovšem, že zaplacení se stalo ve lhůtách, jednotlivým dluhům podle jich povahy přiměřených. Pouhé porovnání stěžovatelových dluhů s jeho ročními příjmy neposkytuje proto dostatečného podkladu pro závěr, že obžalovaný není s to, veškeré své dluhy v době přiměřené zapraviti a že jest proto neschopným k placení, nýbrž dlužno přihlížeti i k rodinným poměrům jeho, k výši a povaze jednotlivých dluhů a jich splatnosti, jakož i k tomu, zda věřitelé byli srozuměni posečkati se zaplacením pohledávky po delší dobu, zda bylo lze dlužníkovi zálohou na služné neb podobně si zaopatřiti úvěr ku krytí nutných dluhů a vůbec ke všem hospodářským poměrům obžalovaného dlužníka. Dospěl-li proto nalézací soud pouze na základě shora uvedené jediné okolnosti k závěru, že obžalovaný jest neschopným k placení, spočívá úsu-

dek ten na nesprávném výkladu zákona, jenž má v zápětí zmatečnost rozsudku podle čís. 9 a) Šu 281 tr. ř.

Čís. 1909.

Pro totožnost skutku, daného v obžalobu, se skutkem, o němž uznáno bylo rozsudkem, záleží jen na tom, zda obžaloba podle celého svého obsahu týká se stejně jako rozsudek účasti obžalovaného na určitém příběhu neb události, z níž vzešel týž trestný výsledek (§ 260 čís. 1 tr. ř., 267 tr. ř.).

Není překročením obžaloby (§ 281 čís. 8 tr. ř.), uznal-li soud na neopatrnost obžalovaného (§§y 335, 337 tr. zák.) v jiném směru, než ji spatřovala obžaloba.

(Rozh. ze dne 2. března 1925, Zm I 745/24).

Nejvyšší soud jako soud zrušovací zavrhl po ústním líčení zmateční stížnost obžalovaného do rozsudku zemského trestního soudu v Praze ze dne 16. října 1924, jímž byl stěžovatel uznán vinným přečinem podle Šu 335 tr. zák., mimo jiné z těchto

důvodů:

Důvod zmatečnosti čís. 8 Šu 281 tr. ř. uplatňuje zmateční stížnost z té příčiny, že prý obžalovaný byl proti předpisu Šu 267 tr. ř. odsouzen pro čin, na nějž obžaloba ani původně nezněla, ani později naň nebyla rozšířena. Bylť prý stěžovatel obžalován proto, že jel automobilem rychle v zatáčce z Palackého nábřeží na most Palackého a že nedával výstražného znamení, odsouzen byl však, jak se v důvodech praví, proto, že při jízdě nedával pozor a jel neopatrně, nevěda ani, že má někoho pod autem. Pro okolnost však, že při jízdě nedával pozor, nebyl prý však stěžovatel ani původně obžalován, ani dodatečně nebyla obžaloba na okolnost tu rozšířena. Stížnost je zjevně bezdůvodna. Předmětem obžaloby jest konkrétně určitý příběh, to jest účast obžalovaného na určitém příběhu, který podle náhledu obžaloby přivodil trestný výsledek. Příběh ten vypravuje odůvodnění obžaloby a jest arcí odůvodnění toto směrodatným pro otázku, zda nastalo překročení obžaloby, či nikoliv. Vyličení skutkového děje v obžalobě jest však pro nalézací soud jen potud závazným, pokud se dotýká individualisace trestného činu. Naproti tomu je nalézacímu soudu plně zůstaveno, by zjistil, oceniv volně výsledky veškerého průvodního řízení, skutečný průběh události samostatně, nanejvýš zcela neodvisle od údajů obžaloby a by dotyčnou událost, položiv za základ skutkový děj, jím za prokázaný vzatý, prozkoumal ve všech jejích směrech a ve všech pro výsledek příčinných okolnostech a aby pak rozsudkem odpověděl na otázku obžaloby, zda a pokud obžalovaný svou účastí na příběhu, v obžalobě označeném, dopustil se trestného činu a kterého zákona dlužno na něho použití. Pro totožnost skutku, daného v obžalobu, se skutkem, o němž rozsudkem bylo uznáno, záleží tudíž jen na tom, zda obžalovací spis dle celého svého obsahu namířen je právě tak, jeho rozsudek, proti účasti obžalovaného na určitém pří-